

Keuzedeel mbo

Ondersteuning bij de mondzorg

gekoppeld aan één of
meerdere kwalificaties mbo

Code

K1160

Penvoerder: Sectorkamer zorg, welzijn en sport
Gevalideerd door: Sectorkamer Zorg, welzijn en sport
Op: 12-03-2020

1. Algemene informatie

D1: Ondersteuning bij de mondzorg

Studielast

240

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Nee

Gekoppeld aan kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

Relevantie van het keuzedeel

Landelijk wordt geconstateerd dat de mondzorg bij kwetsbare groepen cliënten (zoals ouderen, gehandicapten, mensen met moeilijk verstaanbaar gedrag) extra aandacht nodig heeft. Deze zorgvragers kunnen of willen zich niet altijd uiten over mogelijke problemen in de mond of bij de mondverzorging. Goede mondzorg is van belang voor de mondgezondheid én de algehele gezondheid. Met adequate preventie en ondersteuning van de mondzorg bij deze kwetsbare groepen kunnen mondproblemen worden voorkomen en zorgkosten op den duur verminderen. Een zorgverlener met deze expertise heeft meer kansen op de arbeidsmarkt. Er zal nu en in de toekomst meer ondersteuning geleverd moeten worden bij de mondverzorging bij kwetsbare groep zorgvragers, ook vanwege de dubbele vergrijzing. Via dit keuzedeel wordt daarnaast ook doorstroom verbeterd naar mondzorgkunde en hbo-verpleegkunde.

Beschrijving van het keuzedeel

De beginnend beroepsbeoefenaar verwerft kennis en vaardigheden met betrekking tot het ondersteunen van de dagelijkse mondverzorging en het geven van voorlichting en advies, gericht op bijzondere zorggroepen. Zij geeft instructie voor preventie en voor bevordering van de mondgezondheid. Indien nodig verwijst de beginnend beroepsbeoefenaar de zorgvrager door naar een mondzorgverlener.

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Doorstroom

Verdiepend

2. Uitwerking

D1-K1: Ondersteunen van een zorgvrager bij de mondverzorging

Complexiteit

De beginnend beroepsbeoefenaar beschikt over beroepsspecifieke vaardigheden en soms specialistische kennis. Zij werkt regelmatig in gemiddeld tot complexe situaties en moet kunnen inspelen op wisselende en onverwachte omstandigheden. Haar werkzaamheden kunnen wisselend van aard zijn. Ze moet haar handelen snel kunnen aanpassen en keuzes kunnen maken in het belang van de zorgvrager. Ze heeft te maken met de behandelend arts en de mondzorg professionals. De beginnend beroepsbeoefenaar moet telkens een afweging maken tot waar zij zorg kan verlenen en wanneer zij een expert moet inschakelen.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar voert haar werkzaamheden zelfstandig uit in afstemming met de zorgvrager en andere betrokkenen bij de zorgverlening. Wanneer nodig consulteert zij deskundigen. Zij is verantwoordelijk voor haar eigen werk en voor de interventies die zij zelf inzet. Zij rapporteert aan haar leidinggevende dan wel de zorgverantwoordelijke.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis van de organisatie van de mondzorg binnen de gezondheidszorg, inclusief zorgverzekering
- heeft specialistische kennis van mondgezondheid en mondverzorging
- heeft specialistische kennis van mondgezondheidsrisico's, mondaandoeningen en bijbehorende effecten
- heeft kennis van de relatie tussen mondgezondheid, algemene gezondheid en kwaliteit van leven
- heeft kennis van de relatie tussen mondgezondheid en medicatie
- heeft kennis van mondverzorgingsproducten en mondverzorgingshulpmiddelen
- heeft kennis van de taken en verantwoordelijkheden van de zorgverleners die betrokken zijn bij de mondzorg voor kwetsbare doelgroepen
- kan de de zorgvraag signaleren en rapporteren
- kan mondverzorgingshulpmiddelen hanteren, zoals elektrische tandenborstel en ragers
- kan werken in verschillende posities waarin mondzorg verleend kan worden (vóór de patiënt, schuin achter een patiënt of aan het bed)
- kan natuurlijke tanden, kiezen en uitneembare voorzieningen (plaatjes, frames) van zorgvragers poetsen
- kan gebitsprotheses en onderliggende structuren reinigen

D1-K1-W1: Ondersteunt de zorgvrager bij mondverzorging

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar screent de mondgezondheid van de zorgvrager. Ze gaat na of er hulp nodig is bij de mondverzorging en/of een bezoek aan een mondzorgverlener. Ze ondersteunt de zorgvrager bij dagelijkse mondverzorging. Zij helpt de zorgvrager bij het poetsen. Zij observeert de zorgvrager en checkt of de zorgvrager tevreden is. Indien nodig schakelt de beginnend beroepsbeoefenaar experts in of verwijst ze de zorgvrager door naar een mondzorgverlener.

Resultaat

De mondgezondheid van de zorgvrager is gescreend. De zorgvrager heeft passende ondersteuning gekregen met betrekking tot mondverzorging.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- kan de zorgvrager actief stimuleren zelf handelingen uit te voeren;
- kan mondverzorgende handelingen vakkundig uitvoeren;
- kan tijdig de benodigde experts inschakelen of de zorgvrager doorverwijzen naar mondzorgverleners;
- weet wat de grenzen van haar handelen zijn en handelt hier adequaat naar.

De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen

Omschrijving

De zorgverlener informeert de zorgvragers over het belang van een goede mondverzorging door zorgvragers en/of informele zorgverleners informatie over de dagelijkse mondverzorging en instructie te geven. Ze geeft voorlichting en advies over praktische zaken met betrekking tot mondzorg. Bij de mondhygiëne-instructie geeft ze tips, adviezen, (voorlichtings)materialen en middelen voor preventie en voor bevordering van de mondgezondheid. Zij instrueert het gebruik van mondzorgproducten en stimuleert de zorgvrager om deze (blijvend) na te leven.

Resultaat

De zorgverlener is geïnformeerd, geïnstrueerd en van advies voorzien ten aanzien van mondgezondheid. De zorgvrager werkt naar eigen mogelijkheden mee en is gemotiveerd om het advies en instructie op te volgen.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- gebruikt heldere taal om instructie, advies en tips uit te leggen;
- past taalgebruik aan de vermogens van de zorgvrager aan;
- houdt consequent rekening in voorlichting en advies met de verwachtingen, wensen en behoeften van de zorgvrager;
- motiveert de zorgvrager welbewust om adviezen op te volgen;
- maakt adequaat gebruik van (voorlichtings- en instructie)materialen.

De onderliggende competenties zijn: Presenteren, Materialen en middelen inzetten, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten